

04.02.2009/47

KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNUN 30. MADDESİNE İLİŞKİN BKK YAYIMLANDI

ÖZET	2009/14593 sayılı BKK ile dar mükellefiyete tâbi kurumların , Kurumlar Vergisi Kanununun 30.maddesinde yer alan kazanç ve iratları üzerinden yapılacak kesinti oranları bazı kazanç unsurları yönünden yeniden belirlendi.
------	--

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda (KVK) kurum kazançları üzerinden yapılacak vergi kesintileri, tam mükellef kurumlar yönünden 15'inci maddede, dar mükellefler yönünden 30'uncu maddede düzenlenmiştir.

Yasanın 30'uncu maddesinde , dar mükellefiyete tâbi kurumların madde de yer alan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükmü yer almaktadır. Ancak maddenin 8. fıkrasına göre de, Bakanlar Kurulunun maddede belirtilen vergi kesintisi oranlarını, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye, sifıra kadar indirmeye veya fıkralarda belirtilen oranların bir katına kadar artırmaya yetkisi bulunmaktadır. Ayrıca, Yasanın Geçici 1'inci maddesinde, Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınıncaya kadar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kanun kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayınlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan

düzenlemeler, bu Kanunda belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerliliğini koruyacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, 5520 sayılı Yasa yürürlüğe girdikten sonra kurumlar vergisi yükümlülerine yapılan ödemeler üzerinden KVK'ya göre yapılması gereken vergi kesintileri için Gelir Vergisi Kanununda yer alan oranlar uygulanmakla birlikte, 30/12/2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11447 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile bu ödemelerden bazılarının üzerinden yapılacak vergi kesintisi oranları için ayrıca belirleme yapılmıştır. Söz konusu düzenleme ile olarak 05.01.2007 / 14 sayılı Sirkülerimizde açıklama yer almıştı.

Bu defa 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinde yer alan dar mükellefiyete tabi kurumların vergi kesintisine tabi kazanç ve iratlarından yapılacak vergi kesintisi oranları konusunda 3 Şubat 2009 tarihli ve 27130 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/14593 sayılı BKK ile yeni bir düzenleme yapılmıştır. BKK ile belirlenen oranlar, Kurumlar Vergisi Kanununun ilgili düzenlemesiyle birlikte aşağıdaki Tabloda verilmiştir.

		2009/14593 sayılı BKK	
Yasa Madde No	Yasa metni	BKK metni	BKK ile belirlenen oran
KVK md.30/1-a	Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri.	1 - Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden	% 3
KVK md.30/1-b	Serbest meslek kazançları.	2 - Serbest meslek kazançlarından;	
		a) Petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan	% 5
		b) Diğerlerinden	% 20
KVK md.30/1-c	Gayrimenkul sermaye iratları.	3 - Gayrimenkul sermaye iratlarından;	
		a) 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamındaki faaliyetlerden sağlanacak gayrimenkul sermaye iratlarından	% 1,
		b) Diğerlerinden	% 20
KVK md.30/1-ç	Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerinde sayılanlar hariç olmak üzere menkul sermaye iratları ¹	4 - Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut	

¹ 2006/1147 sayılı BKK ile belirlenen oranlar md. 2- e) Her nevi alacak faizlerinden;

		İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz);	
		a) Devlet tahvili ve Hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden	% 0
		b) Diğerlerinden	% 10
		5 - Her nevi alacak faizlerinden;	
		a) Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı bankalardan ya da bulunduğu ülkede mutad olarak kredi vermeye yetkilendirilmiş olup sadece ilişkili bulunduğu kurumlara değil tüm gerçek ve tüzel kişilere kredi veren kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kâr payları dahil)	% 0
		b) Bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca uygun görülen ikincil sermaye benzeri kredileri ile bankaların ve diğer kurumların bir akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin ettikleri kredileri için ödenecek faizlerden	% 1

i) Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kâr payları dahil) % 0,

ii) Diğerlerinden % 10,

f) Gelir Vergisi Kanunu'nun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 10 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından % 10.

		c) Katılım bankaları tarafından ödenen kâr payları hariç olmak üzere, mal tedarikinden kaynaklanan vade farkları üzerinden	% 5
		ç) Diğerlerinden	% 10
		6 - Mevduat faizlerinden	% 15
		7 - Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından	%10
		8 - Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr paylarından	% 15
		9 - Kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından	% 15
		10 - Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile elde edilmesi veya elden çıkarılmasından sağlanan gelirlerden	% 15
KVK md.30/2	Ticarî veya ziraî kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddî hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişilerce % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.	11 - Ticari veya zirai kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddî hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden	% 20
KVK md.30/3	Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir iş yeri veya daimî temsilci	12 - Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir iş yeri veya daimî temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler	% 15

	<p>aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan (Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kâr payları üzerinden bu Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tâbi tutulan kazançlar hariç olmak üzere % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.</p>	<p>hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan (Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kâr payları (5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan kazançlar hariç) üzerinden</p>	
KVK md.30/5	<p>Türkiye'de iş yeri ve daimî temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayırarda yaptıkları ticarî faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.</p>	<p>13 - Türkiye'de iş yeri ve daimi temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayırarda yaptıkları ticarî faaliyetlerden elde ettikleri kazançlardan</p>	% 0
KVK md.30/6	<p>Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.</p>	<p>14 - Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden</p>	% 15

Söz konusu BKK'nın yürürlüğüne ilişkin olarak yer alan düzenleme de aşağıdaki gibidir.

"MADDE 2 - Bu Karar;

a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen gelirlere uygulanmak üzere,

b) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinin (b) alt bendi yayım tarihinden itibaren düzenlenen sözleşmelere bağlı olarak ödenen faizlere uygulanmak üzere,

yayımlı tarihinde yürürlüğe girer."

Saygılarımızla...